

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Історія мистецтв»

для студентів спеціальності
022 ДИЗАЙН
РВО «Бакалавр»
ОПП «Дизайн середовища»

Галузь знань: **02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО**

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У рамках цього курсу здобувачі вищої освіти формують інтегральні, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, набуваючи грунтовних знань з історії мистецтва на всіх етапах його розвитку.

Курс «Історія мистецтв» є важливим елементом, що поєднує фундаментальну гуманітарну освіту зі спеціалізованою професійною підготовкою, сприяючи глибшому розумінню культурного контексту та розвиткові творчого потенціалу студентів.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ : 6 КРЕДИТІВ (180 ГОДИН)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія мистецтв» є формування у студентів цілісного уявлення про розвиток світового та вітчизняного мистецтва від давніх часів до сучасності. Вивчення цієї дисципліни спрямоване на розкриття основних стилів, напрямків та художніх течій, що впливали на культуру в різні епохи. Студенти набувають навичок аналізу художніх творів, розуміння їх контексту, а також взаємозв'язку між мистецтвом, суспільством і культурними процесами.

Курс допомагає розвинути критичне мислення та естетичний смак, навчає розрізняти техніки й особливості мистецьких шкіл, а також вплив соціально-політичних умов на розвиток мистецтва. Завдяки цьому студенти здатні краще орієнтуватися у світовій культурній спадщині та оцінювати її значення для сучасності.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних

Загальні (фахові, предметні) компетентності (ЗК)

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10. Здатність вчитися, відстежувати та освоювати новітні технології, оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сферу професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стилівих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(ЗМІСТ)

№ з/п	Тема, питання, що вивчаються
1.	РОЗДІЛ 1. Тема 1. Завдання і зміст курсу. Види образотворчого мистецтва. Архітектура. Живопис. Скульптура. Графіка. Декоративно-ужиткове мистецтво. Дизайн
2.	Тема 2. Мистецтво доісторичної доби. Мистецтво доісторичної доби. Періодизація. Археологічні знахідки. Головні напрямки палеолітичної образотворчості: анімалістична сюжети, антропоморфні теми. Сюжетно-реалістичні наскальні розписи печер Ласко, Альтаміра, Пеш-Мерль. Знакова та ритмічно-орнаментальна системи. Техніка виконання розписів, художні засоби. Епоха неоліту. Розписи печери Тасіллі: зміни у підходах до зображення тварин. Мегалітичні споруди (типи, розташування). Неолітичні пам'ятки на Близькому Сході (поселення Чатал-Гуюк, Чейоню-Тепесі, Тель-Сотто, 8-7 тис. до н.е.; культура Неа-Нікомедія на Балканах – 6 тис. до н.е.). Спільні ознаки в образотворчості первісних географічно-віддалених культур.
3.	Тема 3. Мистецтво Межиріччя та Асириї: зразки мілітаризованої культури. Періодизація. Цивілізація древньої Месопотамії (господарство, міфологія, наука і культура). Мистецтво Шумеру (3500-3000 р. до н.е.). Храмобудування (ідея храму-гори – зиккурат). Пам'ятки Лагаша, Ура, Урука. Пластика дрвньошумерського періоду (кругла скульптура і рельєф). Статуя Гудеа, скульптури з Тель-Асмар (2700-2500 рр. до н.е.). Стела Хаммурапі (1760-ті рр.) Дрібна пластика. Аккадське і Вавилонське мистецтво (3-2 тис. До н.е.) Культура Ассирії та Нововавілонського царства (1 тис. До н.е.). Палац в Дур-Шаррукіні (тема царської могутності в пам'ятках монументального мистецтва). Палац в Кальху. Фігура шеду – формальна та ідейна характеристика. Нововавілонське царство: забудова Вавилона й Ніневії. Період перських завоювань та династія Ахеменідів (6-5 ст. до н.е.). Палац в Персеполі. Декоративно-ужиткове мистецтва епохи Ахеменідів.
4.	Тема 4. Мистецтво Стародавнього Єгипту Періодизація, принципи формування образотворчого канону. Мистецтво Стародавнього царства. Типи гробниць (мастака, піраміда, заупокійний храм). Комплекс в Гізі. Канон в образотворчій системі. Перші зразки скульптури і рельєфу. Мистецтво епохи Середнього й Нового царства. Загальні принципи планування давньоєгипетського храму. Храм Ментухотепа в Дейр ель-Бахрі. Зміни в каноні зображення людини. Розписи гробниць в Бені –Хасан: нові сюжети, реалістичність в зображенні природи. Монументальні комплекси в Карнаку і Луксорі. Етапи будівництва храму в Карнаку. Мистецтво епохи цариці Хатшепсут – тяжіння до реалістичності зображень. Пам'ятки мистецтва періоду правління Ехнатона. Храм Рамзеса II в Абу-Сімбелі: зразок монументального синтезу. Тенденція до архаїзації. Спадщина єгипетського мистецтва в культурі народів середземноморського кола.
5.	Тема 5. Мистецтво егейського світу. Крито-мікенська культура як основа формування давньогрецького мистецтва. Основи розвитку егейської цивілізації: природно-географічні умови, суспільний устрій, релігійні уявлення. Розквіт мінойської культури. палац у Кносі: особливості архітектури і монументальних розписів. Тематика і худ. особливості критських розписів. Стилі критської кераміки (камарес і орієнタルний стиль). Мікенська культура: фортеці в Мікенах і Тірінфі. Особливості фрескових розписів. Розкопки

	Г.Шлімана і осередки протогрецької цивілізації на узбережжі Малої Азії. Епоха архаїки – формування ордерної системи. Особливості скульптури (статуй курсових кона) періоду архаїки.
6	Тема 6 Найдавніші мистецькі пам'ятки на території України. Епоха палеоліту. Трипільська культура. Мистецтво скіфів і сарматів. Пам'ятки палеолітичної епохи на Україні. Кирилівська стоянка. Мізинська стоянка. Трипільська культура: історія відкриття, періодизація, ареал поширення, основні пам'ятки. Трипільська кераміка – особливості орнаменту. Мистецтво скіфів: особливості звіриного стилю. Шедеври скіфського ювелірництва (чаші з Куль-Оби, гребінь з кургану Солоха, царська пектораль з Товстої могили). Пам'ятки Неаполя Скіфського.
7.	Тема 7. Мистецтво античної Греції: період високої класики. Пошуки принципів гармонії та еталон класичної краси. Періодизація, міфологія – основа мистецтва. Рання класика – основні тенденції в архітектурі і скульптурі. Грецький ордер. Афінський акрополь – ідейно-художнє підґрунтя ансамблю. Скульптурна майстерня Фідія. Творчість Мирона і Полікета. Грецька червонофігурна і чорнофігурна кераміка. Мистецтво епохи Еллінізму (3-1 ст. до н.е.). Загальна характеристика історичного періоду, передумови зміни стилю. Основні пам'ятки архітектури (храм Артеміди в Ефесі; Фароський маяк, Мавзолей в Галікарнасі; Пергамський вівтар);. Творчість Скопаса. Скульптура Праксителя, Лісіппа, Леохара.
8.	Тема 8. Мистецтво Стародавнього Риму і його вплив на європейську культуру Мистецтво періоду Республіки. Періодизація. Загальна характеристика культури. Релігійно-філософські та політичні основи мистецтва. Основні особливості давньоримського зодчества (технологічні винаходи, типи споруд). Зразки монументального синтезу . Римський скульптурний портрет. Мистецтво періоду імперії. Основні споруди (сакральні, громадські). Базиліка – конструктивно-просторові особливості. Форма тріумфальної арки. Колона Траяна. Тип кінного монументу. Римський Пантеон. Реалізм скульптурного портрета. Чотири стилі помпейських розписів.
9.	Тема 9. Мистецтво перших християн. Візантія: творення релігійної системи образів. Ранньохристинське мистецтво: формування сакральної образотворчої символіки. Особливості архітектури та монументального живопису ранньовізантійського та середньої візантійського періодів. Собор Св. Софії та інші храми Константинополя, храми Равенни . Іконографічна схема внутрішнього декору візантійського храму. Техніка мозаїки. Тематика і худ. особливості мозаїк і розписів. Монастирі в Дафні, Неа Моні, Хосіос Лукас. Візантійська Ікона : мистецька форма вираження Божественного.
10.	Тема 10. Тріумф монастирів та соборів: мистецтво Західної Європи доби середньовіччя IX-XІУ ст. Особливості романського стилю в архітектурі, скульптурі, живопису і графіці. Епоха меровінгів і каролінгів. Пам'ятки декоративного мистецтва. Мистецтво часів Карла Великого: капела в Аахені, базиліка в Жерміні де Пре. Зразки оборонної архітектури. Романський стиль – загальна характеристика. Собори в Арлі, Ангулемі, абатство Клоні, собори в Гільдесгаймі, Вормсі. Романська скульптура. Тематика і художні особливості розписів. Книжкова мініатюра. Готичний стиль у мистецтві Середньовічної Європи. Періодизація. Регіональні відмінності (Франція, Німеччина, Італія, Центральна Європа). Визначення готичного стилю. Конструктивні особливості готики, архітектурні терміни. Схема планування готичного собору. Ідейно-тематична композиція оздоблення екстер'єру та інтер'єру

	собору (скульптура, розпис, вітраж). Собори в Шартрі, Ам'єні, Реймсі, Руані, собор Нотр-Дам в Парижі, каплиця Сен-Шапель.; готика в Німеччині, Іспанії, Англії. Готика в країнах Центральної Європи (собор Св.Віта у Празі, Маріацький собор і костел на Вавелі у Krakovі).
11.	Тема 11. Українське мистецтво епохи Середньовіччя. Київська Русь та Галицько-Волинське князівство. Архітектура й монументальний живопис Києва, Чернігова, Галича. Давньоруська ікона. Пам'ятки архітектури Володимиро-Суздалівщини і галицька школа. Елементи готики в українській архітектурі XIII-XIV ст. (Львівська катедра, Вірменська церква у Львові; П'ятницька церква у Львові). Монументальний живопис та ікона (мозаїки та фрески Софійського собору, фрески Кирилівської церкви. Основні іконографічні типи (ікона Вишгородської Богородиці; Волинська ікона, Свенська Богородиця, Св.Борис і Гліб). Давньоруська книжкова мініатюра.
12.	РОЗДІЛ 2. Тема 12. Ренесанс у європейському мистецтві: ідейні основи та художні результати. Протеренесанс: історичні передумови. Ренесанс- загальна характеристика стилю і періодизація. Релігійний живопис: творчість Чімабуе, Дуччо. Твори Джотто – нова тематика, нові художні засоби. Ранній Ренесанс у Флоренції. Тема героя в скульптурі (Н.Пізано, Арнольфо ді Камбіо, Л.Гіберті, Донтелло Андреа дель Верріккьо). Живопис раннього ренесансу (П.Учелло, П. делла Франческа, Фра Анджелико, Ботічеллі). Шедеври архітектури, скульптури й живопису Високого Відродження. Значення і роль меценатів. Масштабні архітектурні проекти (собор Св.Петра в Римі). Творчість Леонардо да Вінчі (нові художні засоби, зміни в техніці живопису). Творчість Рафаеля Санті (принципи гармонії та ідеалізація). Творчість Мікеланджело Буонаротті : пошуки монументального синтезу в живопису та скульптурі.
13.	Тема 13. Ренесанс у країнах Північної Європи: вплив Реформації. Твори Я. ван Ейка, А. Дюрера, П.Брейгеля та ін. ЛЕКЦІЯ. Філософські особливості Північного Ренесансу. Релігійна тематика (твори братів ван Ейків) і розвиток інших жанрів. Особливості манери І.Босха. Творчість А.Дюрера: релігійна картина, портрет. Оновлення живописної техніки. Творчість Л.Кранаха, Г.Гольбейна.
14.	Тема 14. Українське мистецтво ХVI-ХVII ст.: прояви Ренесансу в архітектурі, скульптурі й живопису. Оборонна архітектура (замки у Луцьку, Хотині, Меджибожі, Мукачеві, фортеці в Судаку, Феодосії). Фрески українських майстрів у Польщі (15 ст.). Фрески ротонди в Горянах . Ансамбль вулиці Руської у Львові. Каплиця Трьох святителів. Забудова площа Ринок у Львові. Каплиця Боймів – каплиця Кампіанів: порівняння стилістики і художніх засобів. Замкова каплиця в Бережанах. Композиція ренесансного іконостасу (П'ятницька церква у Львові, Святодухівська в Рогатині). Церква Св.Духа в Потеличі (архітектура і розписи). Українська ікона ХVI-ХVII ст. і вплив європейської стилістики (ікони М.Петрахновича і Ф.Сеньковича. Розвиток портретного жанру в ХVI-ХVII ст.
15	Тема 15. Стиль бароко в мистецтві Західної Європи: ідейні основи і художнє вираження. Загальне визначення стилю. Періодизація. Італійське бароко: приклади монументального синтезу (церква Іль-Джезу). Творчість Ф.Борроміні, Л.Берніні. Барокові пам'ятки Риму. Розписи Дж.БГауллі, П. да Кортони. Болонська академія: творчість братів Каравачі. Новаторство полотен М. да Караваджо. Бароко у Фландрії, Іспанії. Творчість П.П.Рубенса. Творчість Д.Веласкеса (жанрова картина, портрет, історичні сюжети). Специфіка голландського мистецтва ХVII ст.: розмаїття жанрів (краєвид, побутова картина, натюрморт). Творчість В.Дельфтського. Мистецтво Франції ХVII ст.. –

	класицистична доктрина Н.Пуссена; твори К.Лоррена.
16	<p>Тема 16. Феномен українського бароко ХУІІ-ХУІІІ ст. Особливості монументального синтезу.</p> <p>Українське бароко - історичний контекст, періодизація, регіональні особливості. Перебудови соборів княжих часів (меценатська діяльність гетьманів). Барокові споруди Києва. Церква Св.Іллі в Суботові. Троїцький монастир в Чернігові. Успенський собор Єлецького монастиря; Троїцький собор Густинського монастиря. Шедеври українського іконопису: твори І.Рутковича та Й.Кондзелевича. Український портрет ХУІІ ст. Українська графіка.</p>
17	<p>Тема 17. Європейське мистецтво ХУІІ ст. і епоха Просвітництва. Від рококо до неокласицизму: провідні теми і жанри.</p> <p>Мистецтво Франції ХУІІ ст. – стиль рококо в архітектурі, живопису й декоративно-ужитковому мистецтві. Версаль. Творчість А.Ватто, Ф.Буше. Пошуки реалізму в полотнах Ж.Б. Шардена. Англійське мистецтво ХУІІ ст. (соціальні мотиви у творчості У.Хогарта). Неокласицизм кінця ХУІІ ст. в архітектурі (Пантеон у Парижі, собор Сен Мадлен) та живопису (творчість Ж.Л. Давида).</p>
18	<p>Тема 18. Стилі й напрямки європейського й українського мистецтва XIX ст.: від романтизму до реалізму.</p> <p>Романтизм в архітектурі й живопису Західної Європи (Франція, Німеччина). Романтизм – визначення й характеристика стилю. Регіональні відмінності стилю: Франція (твори Т.Жеріко, Е.Делякруа), Іспанія (Ф.Гойя), Англія (Дж.Тернер, Дж.Констебл), Німеччина (К.Д.Фрідріх). Т.Шевченко – видатний художник-романтик.</p> <p>Реалізм у європейському мистецтві сер. XIX ст. Визначення напрямку. Нові методи натуристичних студій у краєвиді. Барбізонська школа. Соціальні мотиви у творчості Ф.Мілле, Г.Курбе, О.Дом'є. Повсякденне життя міста в картинах Е.Мане.</p>
19	<p>Тема 19. Мистецькі напрямки другої половини XIX ст.</p> <p>Імпресіонізм та постімпресіонізм у Франції, їх відгук в мистецтві інших країн. Імпресіонізм: передумови виникнення, художні результати. Краєвид у творах К.Моне, К.Піссаро, П.Сіслея. Портрет і жанрова картина у творчості О.Ренуара. Поширення імпресіонізму в Європі та США. Малярські завдання постімпресіонізму: живопис П.Сезанна, В.Ван-Гога і П.Гогена. Творчість Е.Дега та А.Тулуз-Лотрека.</p> <p>Стиль модерн / сецесія і символізм у мистецтві зламу ХІХ-ХХ ст. Група «Сецесійон» у Відні. Діяльність Й.Ольбріха, О.Вагнера. Проекти В.Орта. Дизайнерські пошуки Г.Гійара (Франція). Проекти АГауді. Живопис епохи модерну (Г.Клімт). Символізм у творчості Г.Моро. Українське мистецтво кінця ХІХ- початку ХХ ст.</p>
20	<p>Тема 20. Мистецький авангард поч. ХХ ст. в Європі та Україні.</p> <p>Загальна характеристика фовізму та експресіонізму. Творчість А.Маттіса, М.Вламінка, А.Дерена. Дрезденська група «Міст». Творчість К.Нольде, Е.Кірхнера. Ф.Марк і мюнхенська група «Синій вершник». Теорія і практика В.Кандінського. Формальні експерименти кубістів та футуристів. Пошуки П.Пікассо (ранній період, кубістичні експерименти, ассамблаж). Творчість О.Архіпенка (паризький період 1908-1923 рр.). Італійський футуризм (твори Дж. Балла, У.Боччоні, Т.Марінетті, Дж.Северіні). Творчість К.Малевича. Неопластицизм П.Мондріана і теорія колору. Модернізм і конструктивізм в архітектурі (Європа і США) – загальна характеристика.</p>

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми

лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим (ілюстративним) інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (аналіз мистецьких творів, творчі інтерпретації відомих будівель тощо), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами практичних занять (у вигляді презентації або реферату).

Під час практичних занять з "Історії мистецтв" студенти зазвичай виконують кілька важливих завдань:

1. **Аналіз творів мистецтва:** Студенти вивчають і аналізують різні художні твори, починаючи від живопису, скульптури та архітектури до сучасного мистецтва. Вони досліджують стиль, техніки, використані матеріали, а також культурний та історичний контекст створення твору.
2. **Вивчення періодів і стилів:** Практичні заняття часто фокусуються на порівнянні різних мистецьких періодів, стилів і рухів, таких як Ренесанс, Бароко, Класицизм, Модернізм та інші.
3. **Аналіз архітектурних стилів:** Студенти вивчають архітектурні пам'ятки та просторові рішення різних епох, аналізують вплив архітектурних стилів на дизайн сучасного середовища, зокрема на міське планування та ландшафтний дизайн.
4. **Створення концепцій простору:** В рамках практичних занять студенти можуть розробляти власні дизайн-концепції, надихаючись історичними елементами мистецтва та архітектури, і демонструвати, як історичні стилі можуть бути адаптовані до сучасних просторів.
5. **Дослідницькі проекти:** Студенти готують індивідуальні або групові проекти, в яких вивчають певну епоху або митця, роблять висновки і представляють свої роботи перед аудиторією.
6. **Обговорення і критичне мислення:** Під час заняття студенти активно дискутують про значення та вплив певних творів мистецтва на культуру та історію, розвиваючи критичне мислення.
7. **Відвідування музеїв і виставок:** В рамках практичних занять часто організовуються візити до музеїв або галерей, де студенти можуть бачити твори мистецтва наживо, що дає змогу краще зрозуміти їх цінність.

Такі заняття спрямовані на те, щоб допомогти студентам розвивати глибше розуміння історії мистецтв, його еволюції та впливу на суспільство.

САМОСТІЙНА РОБОТА охоплює матеріал, що може бути освоєний здобувачами вищої освіти самостійно. Самостійна робота з курсу "Історія мистецтв" для студентів-дизайнерів передбачає виконання низки завдань, спрямованих на поглиблення знань і розвиток творчого мислення:

1. **Дослідження історичних епох і стилів:** Студенти повинні самостійно вивчати різні періоди мистецтва (античність, готика, Відродження, модерн тощо) і аналізувати їх вплив на дизайн середовища, архітектуру і просторові рішення.

- Письмові роботи та есе:** Студенти готують аналітичні та рефлексивні есе на основі вивченого матеріалу, де оцінюють внесок певних митців, стилів чи епох у розвиток мистецтва і дизайну.
- Аналіз художніх та архітектурних об'єктів:** Студенти виконують самостійні завдання, що полягають в аналізі конкретних мистецьких чи архітектурних творів, з акцентом на їх естетичну, функціональну і культурну складові.
- Вивчення сучасних тенденцій у дизайні:** Студенти досліджують, як сучасний дизайн інтегрує історичні елементи мистецтва, порівнюють це з тенденціями минулого і створюють власні проекти, використовуючи отримані знання.
- Підготовка презентацій та проектів:** Студенти готують презентації або візуальні проекти, в яких вони демонструють, як історія мистецтв впливає на їхні власні дизайнерицькі рішення, а також на сучасну архітектуру та урбаністику.
- Відвідування музеїв і галерей:** Самостійна робота може включати візити до виставкових просторів для глибшого ознайомлення з реальними прикладами історичних мистецьких творів, а також звіти та рефлексії щодо цих відвідувань.

Методи самостійного вивчення дисципліни "Історія мистецтв" спрямовані на розвиток аналітичних навичок, самостійного мислення і творчого підходу до навчання. Студенти можуть використовувати різні підходи, щоб ефективно засвоювати матеріал:

- Робота з літературними джерелами:** Студенти повинні самостійно опрацьовувати підручники, наукові статті, монографії, критичні огляди і каталоги виставок. Це допомагає глибше зрозуміти тему і сформувати власні висновки.
- Конспектування та ведення записів:** Під час вивчення матеріалу важливо створювати власні конспекти, виділяти ключові моменти і фіксувати важливі деталі, щоб легше було повернутися до матеріалу перед контрольними роботами або іспитами.
- Аналіз і порівняння художніх стилів:** Студенти можуть створювати порівняльні таблиці або діаграми для аналізу різних мистецьких стилів, епох або рухів, що дозволяє краще розуміти розвиток мистецтва в історичному контексті.
- Перегляд онлайн-лекцій і документальних фільмів:** Існує багато онлайн-ресурсів, таких як лекції відомих мистецтвознавців або документальні фільми, які можуть доповнити традиційні навчальні матеріали. Це дозволяє краще засвоїти візуальний матеріал.
- Віртуальні тури по музеях і галереях:** Багато музеїв світу пропонують віртуальні тури своїми колекціями. Це надає можливість оглянути визначні твори мистецтва, навіть без відвідування музею, що корисно для поглиблого аналізу.
- Робота з мультимедійними ресурсами:** Студенти можуть використовувати додатки для вивчення мистецтва, історії чи архітектури, такі як інтерактивні карти, мобільні додатки з мистецькими колекціями або онлайн-бази даних для глибшого аналізу.
- Проектна діяльність:** Вивчення дисципліни можна поєднувати з творчою діяльністю. Наприклад, студенти можуть створювати власні дизайн-проекти або арт-об'єкти, надихаючись певним історичним періодом чи стилем.
- Дискусійні групи або форуми:** Участь в обговореннях з іншими студентами або на онлайн-форумах допомагає обмінюватися думками та глибше розуміти різні аспекти вивчення мистецтва.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Історія мистецтв»

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
1	<u>Вступ. Види образотворчого мистецтва</u> Архітектура. Живопис. Скульптура. Графіка. Декоративно-ужиткове мистецтво. Дизайн.
2	<u>Мистецтво доісторичної доби.</u> Передумови виникнення мистецтва в епоху палеоліту. Основні теми палеолітичної образотворчості. Наскельні розписи періоду пізнього палеоліту. Мистецтво неоліту та епохи міді-бронзи на території Європи та Близькому Сході. Тема людини у скульптурі неолітичної доби. Мегалітичні споруди епохи неоліту.
3	<u>Мистецтво Межиріччя: особливості розвитку архітектури, скульптури і живопису.</u> Ідейні основи культури Межиріччя (сусп. лад, релігія, наука). Особливості розвитку шумерської архітектури (тип зиккурату, палацові споруди). Особливості пластики шумерського періоду (призначення, сюжети, художні засоби). Палацова архітектура Ассирії (палаци в Дур-Шаррукіні, Урі) - композиція, особливості декору. Символіка скульптурних рельєфів доби Ассирії (канон зображення царів, фігури шеду). Мистецтво нововавилонського царства (7-6 ст. до н.е.).
4	<u>Мистецтво Стародавнього Єгипту: образотворчий канон</u> Релігійні вірування Ст. Єгипту – ідейна основа для розвитку мистецтва. Розвиток типу поховальної гробниці (мастаба, піраміда). Типи єгипетських пірамід. Єгипетська скульптура і рельєф періоду Стародавнього-Нового царства. Образотворчий канон. Техніка розписів і символіка кольору в мистецтві Ст. Єгипту. Мистецтво Сер. Царства. Храм-гробниця фараона Ментухотепа в Дейль-аль-Бахрі. Розписи гробниць в Бені – Гасан, Зміна образотворчого канону в добу Сер. царства. Архітектура стародавнього Єгипту періоду Нового царства. Основні споруди.
5	<u>Кріто-мікенська культура: головні мистецькі пам'ятки.</u> Загальна характеристика мистецтва Егейського світу. Архітектура палацу у Кносси. Художні особливості критських розписів. Стилі егейської кераміки. Архітектура й образотворче мистецтво в Мікенах. Мистецтво періоду грецької архаїки: естетичні основи й формальні принципи.
6	<u>Найдавніші мистецькі пам'ятки на території України.</u> Пам'ятки епохи палеоліту- неоліту на території України. Мистецькі пам'ятки Трипільської культури: глиняна пластика. Художні особливості скіфського звіриного стилю. Видатні пам'ятки скіфського мистецтва з курганів Куль-Оба, Солоха, Товста могила. Античні міста- колонії на території Північного Причорномор'я (Херсонес, Тіра, Ольвія, Пантікапей).
7	<u>Мистецтво античної Греції: принципи гармонії та еталон класичної краси.</u> Загальна характеристика культури. Розвиток архітектури Ст. Греції (типи споруд, конструктивні вирішення). Поява і розвиток ордерних систем, типи храмів Ст. Греції. Назвати пам'ятки мистецтва Греції епохи архаїки та ранньої класики (архіт., скульптура). Архітектура періоду класики. Архітектурний ансамбль Афінського акрополя. Скульптурний декор Парфенону і творчість Фідія. Загальна схема

	розташування рельєфного декору давньогрецького храму. Типи жіночої і чоловічої статуй періоду архаїки. Творчість Мирона. Ідеал пропорцій в розробці Поліктета.
8	<u>Стародавній Рим - мистецтво завойовників та імператорів.</u> Закономірності розвитку давньоримської архітектури. Типи споруд, нові конструктивні вирішення. Архітектура стародавнього Риму періоду республіки. Римські форуми. Громадська архітектура Старого Риму (глядацькі споруди, терми). Конструктивні принципи будівлі Пантеону. Форма Тріумфальної арки в римській архітектурі, її скульптурний декор. Аналіз типів скульптури стародавнього Риму (монумент, скульптурний портрет, надгробкові статуї). Назвати зразки давньоримського живопису, охарактеризувати техніку і основні типи помпейських розписів, особливості фаюмського портрету.
9	<u>Мистецька форма вираження Божественного: особливості архітектури й монументального мистецтва Візантії</u> Розвиток ранньохристиянського мистецтва, символіка катакомбних розписів. Базилікальний тип храму, приклади римських базилік. Центричний тип храму, приклади. Храми Равенни - система мозаїчного декору, основні іконографічні сюжети. Планувальна та об'ємно-просторова структура собору Св. Софії в Константинополі. Загальна система монументально-декоративного оздоблення візантійського храму. Візантійська ікона: іконографія образів Христа, Богородиці, святих.
10	<u>Особливості романського та готичного стилів у мистецтві Середньовічної Європи.</u> Загальна характеристика романського стилю. Схема романської базиліки, назвати приклади на території Західної Європи. Вказати особливості романської скульптури. Монументальний живопис романської доби (Франція, Німеччина). Розвиток готичної системи в архітектурі, особливості конструкції. Забудова європейських міст періоду готики. Оборонні споруди. Загальна характеристика собору Нотр-Дам у Парижі. Схема розташування скульптурного декору на фасаді готичного храму, основні іконографічні сюжети. Образи святих, аристократії і простолюду у готичній скульптурі. Готичний вітраж: технологія, принципи композиції, символіка барв.
11	<u>Мистецтво Київської Русі X-XIII ст.</u> Софійський собор у Києві- особливості об'ємно-просторової композиції. Мозаїки і фрески Софійського собору в Києві- іконографічна програма. Пам'ятки давньоруського іконопису (техніка, сюжети, іконографічні особливості). Мистецтво Галицько-Волинського князівства: загальна характеристика.
12	<u>Шедеври живопису й скульптури італійського Ренесансу.</u> Загальна характеристика ренесансної культури, визначення Високого відродження у мистецтві. Проаналізувати основні твори Леонардо да Вінчі, виявити риси новаторства («Мадонна в гроті», фреска «Тайна вечеря», «Мона Ліза»). Проаналізувати монументальні розписи Рафаеля у Римі (Ватиканські станці). Станкові полотна Рафаеля (образ Мадонни, портрети, релігійні композиції), описати одну з них. Проаналізувати монументальні розписи Мікеланджело у Сікстинській капелі. Скульптури

	Мікеланджело – ознаки героїчного ідеалізму. Творчість Тиціана (особливості венеційської школи живопису).
13	<p><u>Творчість митців Північного Відродження</u></p> <p>Риси новаторства у творчості Яна ван Ейка. Оригінальний стиль І.Босха і моральні дилеми епохи. Соціальні мотиви у картинах П.Брейгеля. Пошуки ренесансного ідеалу в творах А.Дюрера. Л.Кранах – типовий представник Північного Відродження. Образ ренесансного героя у портретах Г.Гольбейна.</p>
14	<p><u>Пам'ятки української скульптури й малярства ХVI-ХVII ст.</u></p> <p>Загальна композиція українського ренесансного іконостаса (на прикладі П'ятницької церкви у Львові). Українська ікона (розписи церкви Св.Духа в Потеличі; церква Воздвиження в Дрогобичі). Творчість Ф.Сеньковича (Успенський іконостас) та М.Петрахновича. Іконостас церкви Св.Духа в Рогатині. Український ренесансний портрет (портрети Я.Гербурта, І.Даниловича, К.Корнякта, портрети родини Острозьких). Початки української графіки (стародруки Львівської, Острозької друкарень).</p>
15	<p><u>Живопис бароко в Італії, Фландрії, Голландії, Іспанії ХVII ст.</u></p> <p>Ілюзіоністичні плафонні розписи італійського католицького бароко (фрески Кореджо, А.Поццо, Дж.Гаулі, П. да Кортона). Творчість М. Караваджо. Живописний метод П.П. Рубенса (міфологічні сюжети, портрет).Фламандський краєвид, натюрморт і жанрова картина ХVII ст. Голландський краєвид ХVII ст.. – характерні риси. В.Клас і В.К. Хеда і жанр натюрморта ХVII ст. Голандська жанрова картина . Творчість Вермеєра Дельфтського. Містицизм релігійних полотен Ель Греко. Д.Веласкес – видатний портретист.</p>
16	<p><u>Українське бароко: принципи монументального синтезу.</u></p> <p>Барокові споруди Києво-Печерської Лаври (церква Усіх Святих, Троїцька надбрамна церква). Католицьке бароко: архітектура й монументальний живопис (костел Бернардинів, Домініканський собор, костел Єзуїтів у Львові; колегіум у Кременці). Приклади синтезу західної та східної традиції в барокових храмах УГКЦ (Успенська церква Почаївської лаври; собор Св.Юра у Львові). Український бароковий іконостас. Загальна характеристика. Іконостас Преображенської церкви в Сорочинцях. Українська барокова скульптура. Твори Й.Г.Пінзеля. Творчість Івана Рутковича – елементи реалізму в іконі. Твори Й.Кондзелевича (Богородчанський іконостас).</p>
17	<p><u>Європейське мистецтво ХVIII ст : провідні теми і жанри.</u></p> <p>Епоха рококо у Франції (загальна характеристика). Творчість А.Ватто. Французький класицизм (споруди Суфло та К.Леду; скульптура Ж.А.Гудона; живопис Ж.Л.Давида. Творчість Ф.Гойї – сатира і гротеск.</p>
18	<p><u>Творчість видатних представників романтизму й реалізму</u></p> <p>Романтизм у французькому живопису (творчість Т. Жеріко, Е.Делякруа). Особливості англійського романтичного краєвиду (твори Дж.Констебла та У.Д. Тернера).</p>

	Німецький художник-романтик К.Д.Фрідріх. Романтизм і садово-паркова архітектура сер. XIX ст. Т.Шевченко – видатний живописець і графік XIX ст. Соціальні мотиви у полотнах Ф.Мілле, Г.Курбе, О.Дом’є.
19	<p><u>Мистецькі напрямки кін.XIX ст.: імпресіонізм, постімпресіонізм, символізм, модерн/сесесія.</u></p> <p>Творчість видатних французьких імпресіоністів (К.Моне, О.Ренуара, К.Піссарро, Ф.Сіслея). Оригінальність творчого методу Е.Дега. Графіка і плакат у творчості Анрі Тулуз-Лотрека. Натюрморти П.Сезанна. Гайтянська тематика полотен П.Гогена. Суб’ективне пережиття суспільних проблем у творах В. ван Гога. Символізм в живопису кін. XIX ст. Стиль модерн і вираження монументально-декоративного синтезу (архітектура, декоративно-ужиткове мистецтво, живопис). Львівська сесесія: європейський тренд і національна традиція. Українські художники кін. XIX- поч. XX ст. (І.Труш, О.Новаківський, О.Кульчицька, М.Мурашко, Ф.Кричевський, А.Петрицький).</p>
20	<p><u>Нові горизонти модерного мистецтва у Європі та США. Художній внесок представників українського авангарду.</u></p> <p>Характеристика фовізму. Творчість А.Матісса, Моріса де Вламінк, А.Дерена. Творчість німецьких експресіоністів (К.Нольде, Е.Кірхнера; Ф.Марк і мюнхенська група «Синій вершник»). Живопис і теорія В.Кандинського. П.Пікассо і кубізм. Скульптура О.Архипенка. Італійський футуризм (твори Дж.Балла, У.Боччоні, Т.Марінетті, Дж.Северіні). Творчість К.Малевича. Неопластицизм П. Мондріана і теорія колору.</p>
21	<p><u>Розмаїття художніх проявів мистецтва др. пол.XX ст.</u></p> <p>Поп-арт і творчість Е.Уорхолла. Абстрактний експресіонізм. Тенденції мінімалізму в мистецтві ХХ ст. Поява і розвиток геппенінгу та перформенсу. Живопис у формі інсталяції. Ленд-арт – мистецтво і екологія.</p>

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
1	Види образотворчого мистецтва
2	Мистецтво доісторичної доби
3	Мистецтво Межиріччя
4	Мистецтво Стародавнього Єгипту
5	Мистецтво егейського світу
6	Мистецькі пам'ятки на території України (від палеоліту до античності)
7	Мистецтво античної Греції
8	Мистецтво епохи еллінізму (Сім чудес стародавнього світу)
9	Мистецтво Стародавнього Риму
10	Мистецтво Європи епохи Середньовіччя.
11	Мистецтво Київської Русі.

12	Мистецтво Візантії
13	Ренесанс у європейському мистецтві ХУ-ХVI ст.
14	Ренесанс в українському мистецтві ХVI- пер пол. XVII ст.
15	Бароко в західноєвропейському мистецтві ХVII- початку ХVIII ст
16	Бароко в українському мистецтві ХVII-ХVIII ст.
17	Мистецтво кінця ХVIII- початку XIX ст. : рококо і класицизм
18	Романтизм і реалізм в європейському мистецтві пер. пол. XIX ст.
19	Мистецтво кінця ХVIII- початку XIX ст. : рококо і класицизм
20	Українське мистецтво кінця XIX – початку XX ст.
21	Мистецькі напрямки кінця XIX ст.
22	Мистецтво модернізму XX ст.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо)або тести*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота 3 семестр											Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	10	100
Поточне тестування та самостійна робота 4 семестр											Підсумковий тест (екзамен)
											50 балів
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит.

КРИТЕРІЙ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стисливому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання,

передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання з дисципліни «Історія мистецтв» для самоконтролю

1. Архітектура як мистецтво створення будівель і споруд.
2. Графіка як вид мистецтва. Види графіки.
3. Дизайн. Види дизайну.
4. Розвиток ранньохристиянського мистецтва, символіка катакомбних розписів.
5. Живопис як вид мистецтва. Види живопису.
6. Скульптура як вид мистецтва. Види скульптури
7. Декоративно-ужиткове мистецтво.
8. Мегалітичні споруди епохи неоліту.
9. Тема людини у скульптурі неолітичної доби.
10. Мистецтво неоліту та епохи міді-бронзи на території Європи та Близькому Сході.
11. Пам'ятки епохи палеоліту- неоліту на території України.
12. Мистецькі пам'ятки Трипільської культури: глиняна пластика.
13. Художні особливості скіфського звіриного стилю.
14. Особливості пластики шумерського періоду (призначення, сюжети, художні засоби).
15. Ідейні основи культури Межиріччя (суспільний лад, релігія, наука)
16. Особливості розвитку шумерської архітектури (тип зиккурату, палацові споруди)
17. Релігійні вірування Стародавнього Єгипту – ідейна основа для розвитку мистецтва.
18. Техніка розписів і символіка кольору в мистецтві Стародавнього Єгипту.
19. Єгипетська скульптура і рельєф періоду Стародавнього-Нового царства. Образотворчий канон.
20. Розвиток типу поховальної гробниці (мастаба, піраміда). Типи єгипетських пірамід.
21. Загальна характеристика мистецтва Егейського світу.
22. Базилікальний тип храму, приклади римських базилік.
23. Центричний тип храму, приклади.
24. Візантійська ікона: іконографія образів Христа, Богородиці, святих.
25. Софійський собор у Києві- особливості об'ємно-просторової композиції.
26. Вказати особливості романської скульптури.
27. Загальна характеристика романського стилю.
28. Схема романської базиліки, назвати приклади на території Західної Європи.
29. Монументальний живопис романської доби (Франція, Німеччина).
30. Оригінальний стиль І.Босха і моральні дилеми епохи.
31. Храми Равенни – система мозаїчного декору, основні іконографічні сюжети.
32. Планувальна та об'ємно-просторова структура собору Святої Софії в Константинополі.
33. Загальна система монументально-декоративного оздоблення візантійського храму.
34. Розвиток готичної системи в архітектурі, особливості конструкції.
35. Готичний вітраж: технологія, принципи композиції, символіка барв.
36. Загальна характеристика собору Нотр-Дам у Паризі.
37. Забудова європейських міст періоду готики. Оборонні споруди.
38. Образи святих, аристократії і простолюду у готичній скульптурі.
39. Схема розташування скульптурного декору на фасаді готичного храму, основні іконографічні сюжети.
40. Скульптури Мікланджело – ознаки героїчного ідеалізму
41. Пошуки ренесансного ідеалу в творах А. Дюрера.
42. Загальна характеристика ренесансної культури, визначення Високого відродження у мистецтві.
43. Творчість Тиціана (особливості венеційської школи живопису).

44. Образ ренесансного героя у портретах Г. Гольбейна
45. Проаналізувати основні твори Леонардо да Вінчі, виявити риси новаторства («Мадонна в гроті», фреска «Тайна вечеря», «Мона Ліза»)
46. Л. Кранах – типовий представник Північного Відродження.
47. Соціальні мотиви у картинах П. Брейгеля.
48. Живописний метод П.П. Рубенса (міфологічні сюжети, портрет)
49. Українська ікона (розписи церкви Св. Духа в Потеличі; церква Воздвиження в Дрогобичі).
50. Український ренесансний портрет (портрети Я.Гербурта, І.Даниловича, К.Корнякта, портрети родини Острозьких).
51. Початки української графіки (стародруки Львівської, Острозької друкарень).
52. Творчість Ф.Сеньковича (Успенський іконостас) та М.Петрахновича. Іконостас церкви Св. Духа в Рогатині.
53. Творчість М. Караваджо.
54. Скульптура О.Архипенка.
55. Українські художники кін. XIX- поч.. XX ст.. (І.Труш, О.Новаківський, О.Кульчицька, М.Мурашко, Ф.Кричевський, А. Петрицький).
56. Творчість видатних французьких імпресіоністів (К.Моне, О.Ренуара, К.Піссаро, Ф.Сіслея).
57. Характеристика фовізму. Творчість А.Маттіса, М.Вламінка, А.Дерена.
58. Творчість німецьких експресіоністів (К.Нольде, Е.Кірхнера; Ф.Марк і мюнхенська група «Синій вершник»).
59. П.Пікассо і кубізм.
60. Творчість К.Малевича.

Рекомендована література

Базова

1. Трегубов К.Ю., Макуха О.В. Навчальний посібник із дисципліни «Історія мистецтв» (Частина I) для студентів і курсу за напрямом підготовки 6.060102 «Архітектура» денної форми навчання – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 151 с.
2. Стівен Фартінг Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / Переклад Катерина Грицайчук, Юрій Єфремов, Олена Ларікова, Анатолій Пітик, Юлія Сироїд. – В-во «Vivat», 2019. – 576 с.
3. Історія українського мистецтва : у п'яти томах. Т. 1. Мистецтво первісної доби та стародавнього світу / Голов. ред. Г. Скрипник. - К. : Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ, 2008. - 710 с. : іл.; Т. 2. Мистецтво середніх віків, 2010. - 1296 с. : іл.; Т. 3. Мистецтво другої половини XVI - XVIII століття, 2011. - 1088 с. : іл Т. 4. Мистецтво XIX століття, 2006. - 760 с. : іл.. Т. 5. Мистецтво ХХ століття, 2007. - 1048 с. : іл..

Допоміжна

1. Гречко В., Чорний І., Кушнерук., Режко В. Історія світового та українського мистецтва. К., 2000.
2. Історія світової культури. Гол.ред. Т.Л. Левчук. 2-ге видання. К., 2000.
3. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво. Навчальний посібник. – Львів. Світоч. 2004.
4. Лобас В.Х. Українська і зарубіжна художня культура. К., 2000.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНАУ, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

<http://ukr-tur.narod.ru/bibl/bibliot.htm>;
<http://ukrlibrary.org/1101.htm>;
<http://www.nbuv.gov.ua/e-Journals/nd/2008-2/08lvioap.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/она презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної добросесності.